Saksframlegg og innstillinger til Engerdal fjellstyres møte 29.04.19.

Sak 29.19	**Ark 012.1**	
Godkjenning av innkalling og møtereferat fra møte den 29.04.19.		

Sak 30.19	**Ark 362.1**	***Saksbeh.: OOps***
Høring: Vedr. festeforhold, oppsetting ny bygning og evt innløsing – gnr. 57 bnr 1 Veundåsen.		

Saksdokumenter vedlagt:
- E-post m. vedlegg fra Statskog SF datert 9 april 2019.
- E-post m. vedlegg fra Statskog SF datert 28 mai 2019.

Bakgrunn.
Statskog SF ber om fjellstyrets uttalelse i forbindelse med at Odd Ingar Heggeriset søker om å få sette opp en bod på sin eiendom i Veundåsen. I tillegg ønsker Statskog å høre fjellstyret i forhold til spørsmål om inngjerding, festeforhold evt innløsing samt vedlikehold av eksisterende bygninger. Opprinnelig er dette en seter, men er nå en ren fritidseiendom med en festekontrakt. Området har ikke en egen reguleringsplan men er definert som et LNFR-område i kommuneplanens arealdel. Denne aktuelle eiendommen må derfor forholde seg til kommuneplanens regler for fritidsbebyggelse type HA.

Av søknaden framgår det at boden vil ha en grunnflate på 10 m2, og plasseres i tilknytning til to andre bygninger på eiendommen. Spørsmålet om å få sette opp en bygning til i tilknytning til eiendommen er forelagt fjellstyret tidligere. Fjellstyret avga høringssvar til Statskog SF i august 2018 (sak 55.18):

> *Engerdal fjellstyre viser til kommuneplanens bestemmelser i forhold til fritidsbebyggelse standard HA, og påpeker at dersom tillatelse gis som omsøkt vil det skape presedens for handtering av øvrig bebyggelse på fritidseiendomer på statsallmenningen. Derfor bør tillatelse ikke gis.*
>
> *Fjellstyret har ingen innvendinger mot at eksisterende løe beliggende øst for seterstua flyttes nærmere øvrige bygninger og har heller ingen invendinger til at denne restaureres og vedlikeholdes på en slik måte at bygningens historiske karakter beholdes.*

Heggeriset ønsker å søke om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i forhold til å sette opp denne nye bygningen. I forbindelse med dette ønsker han å se på mulighet for et arealfeste istedenfor et punktfeste som han har i dag. I så fall vil det være aktuelt å vurdere hvor stort areal som skal inngå i et slikt festeforhold. Dette sammen med spørsmålsstillinger

knyttet til eksisterende gjerde.

Dersom tillatelse til ny bod gis som omsøkt og planene om å flytte løa nærmere øvrige bygninger på eiendommen, vil denne bestå av 4 bygninger med en samlet bebygd areal på om lag 180 m2.

Fjellstyret skal avgi uttalelse til Statskog SF i henhold til §12 i Fjellova om grunndisponering, og vurdere hvorvidt tiltaket vil medføre vesentlig skade for bruksrettsutøving og/eller skader naturvern- og friluftslivsinteressene i vesentlig grad.

Administrasjonens vurdering:
For fjellstyrets del er det forholdet til bruksrettsutøving, friluftslivet og naturvernhensyn som bør veie tyngst i vurderingene. På et mer generelt grunnlag vil problemstillingen knyttet til bygging utover kommuneplanens rammer og bestemmelser være av prinsippiell karakter for Fjellstyret. Alle saker som dreier seg om bygging i LNFR-områder vil utløse noen prinsippielle diskusjoner. Det er i fjellstyrets interesser at kommuneplanens bestemmelser etterleves for å sikre en forutsigbar arealbruk og sikre likebehandling. I og med fjellstyret realtivt nylig har avgitt uttalelse i forhold til å sette opp nytt uthus samt vedlikehold av eksisterende bygninger, kan ikke administrasjonen se at det er momenter i saken som gjør at fjellstyret bør endre syn i akkurat dette spørsmålet.

I og med det er snakk om en fritidseiendom, vil ikke seterforskriftens bestemmelser om gjerding komme til anvendelse. Forholdet med gjerder er inntatt i festeavtalen med Statskog. Etter det fjellstyret kjenner til er det heller ikke lenger beitedyr i setergrenda sommerstid, noe som er et moment som må vurderes i spørsmål om inngjerding Ser en på den oversikten fjellstyret har fått fra Statskog SF, er det flere andre eiendommer i Veundåsen som har gjerde. Noen av disse har vært gjenstand for diskusjon tidligere, se vedlegg, uten at det har medført at noen av dem er fjernet. Nå har det vært aktiv setring på en av setrene fram til for noen år siden, så det kan ha vært vurdert slik at det tidligere har vært behov for gjerder.

Ut fra tingenes tilstand ellers i setergrenda når det gjelder gjerder, mener administrasjonen at det kan tillates gjerding, sjøl om utgangspunktet er at fritidseiendommer ikke kan gjerdes inn. Dette fordi Heggerisets eiendom opprinnelig har vært oppført som seter. Derimot er spørsmålet om hvor mye areal som kan gjerdes inn litt avhengig av om det kan opprettes et arealfeste og i så fall hvor stort areal som kan festes bort. Ifølge tilsendte opplysninger fra Statskog er det punktfeste som er vanlig i setergrenda. Dette medfører at fester disponerer arealer i umiddelbar nærhet av bygning/-er, og normalt ugjør dette 1 daa. Heggerisets ønske er imidlertid å feste et større areal. Dette er motivert ut fra at dagens bygninger ligger litt spredt og planer om å slå opprinnelig voll. Statskog angir i sin e-post den 9. april at det kan dreie seg om ca 5 daa, altså betydelig større enn det som er vanlig for bolig og fritidstomter på statsallmenningen.

Søker angir at en grunn for å gjerde inn et såpass stort areal er bl.a. ønsket om å skjøtte vollen. Dette antas å skje gjennom slått. I så fall ansees ikke gjerde som nødvendig, så lenge det ikke er beitedyr i området. Formålet må derfor sees på som et uttrykk for å hegne inn bygningene. Praksis hos Statskog er som nevnt at dette ikke tillates for fritidseiendommer. Det er allikevel slik at denne eiendommen skiller seg noe ut, i og med opprinnelsen er en seter. Dessuten er det mange av naboeiendommene i setergrenda som har gjerde, riktignok av litt varierende årsaker. Fjellstyret godkjente så sent som i 2018 at naboeiendommen fikk sette opp nytt gjerde med en annen arrondering enn opprinnelig for å styre ferdsel utenom setertunet, jfr fjellstyresak 41.18. Problemstillingen for Heggerisets del er at den ene bygningen ligger noe bort fra de to øvriga husa på eiendommen. Dersom denne også skal stå innenfor inngjerdet område vil nødvendigvis arealet bli realtivt stort. Som administrasjonen forstår det er dagens gjerde relativt langt, og av oversendte papirer fra Statskog virker det som dette heller ikke er avklart med grunneier tidligere. Ved behandling av sak 55.18 hadde søker skissert et ønske om å flytte låven/løa med utedo nærmere den øvrige bebyggelsen for å skape en tunvirkning. I forhold til spørsmålet om gjerde, blir administrasjonens oppfatning at det kan argumenteres for at et slikt kan godkjennes som unntak for denne fritidseiendommen, nettopp fordi den ligger i en setergrend og det er etablerte gjerder på mange av de andre både seter- og fritidseiendommene der. Derimot er det vanskelig å argumentere for at et relativt stort areal kan inngjerdes. Det er det heller ikke hos de andre eiendommene i Veundåsen bortsett fra gjerder som er oppsatt for å gjerde inn husdyr (i relativt ny tid). Fjellstyret var i sak 55.18 av den oppfatning at det kunne godkjennes at låven/løa ble flyttet nærmere de øvrige husene. Dersom så gjøres, vil det også være lettere å kunne godkjenne et nytt gjerde. Skjøtsel av vollen vil fortsatt kunne skje utenfor gjerdet.

Statskog SF har opplyst at arealfeste er aktuell avtaleform for fritidseiendommer bl.a. når det er snakk om nyere hytter med innlagt vann og avløp, der det av hensyn til ansvarsforhold knyttet til infrastruktur er hensiktsmessig med en avgrenset tomt. Arealfeste er derfor ikke utelukket for fritidseiendommer.

Når det gjelder spørsmålet om innløsing av tomt, følger det av Fjellovens §13. Salg av statsallmenningsgrunn til fritidsformål er ikke ett av de unntak fjelloven åpner for. Dette spørsmålet er det derfor vanskelig for både Fjellstyret og Statskog å stille seg positive til.

For friluftslivet vil omsøkte tiltak ha marginell effekt siden det er tiltak knyttet til eksisterende bebyggelse på eiendommen, med unntak av ønsket om å gjerde inn om lag 5 daa. Plasseringen av ny bygning er også såpass nære vei og i sammenheng med annen bebyggelse at om den står der neppe vil ha innvirkning på allmennhetens adgang til friluftsområder. Plasseringen forventes også ha marginal innvirkning på naturverdien i området.

Det er pr. i dag ikke aktiv setring i Veundåsen. Det blir heller ikke utført slått for fôrproduksjon. I forhold til tradisjonell bruksrettsutøvelsen bedømmes tiltakene ikke medføre vesentlig ulempe da plasseringen er i tilknytning til eksisterende hus og nære veg. Det er

derimot uhensiktsmessig å gjerde inn større arealer, dersom det beitebruk og aktiv setring gjennopptas.

Det kan avslutningsvis nevnes at Fjellstyret behandlet i sak 60.98 lignende spørsmål knyttet til en annen eiendom i Veundåsen der det for om lag 20 år siden ble satt opp flere bygninger på en fritidseiendom for å skape et setertun. I den saken stilte fjellstyret seg positive til flytting og restaurering av et eldre hus, men var negative til planene om at antall bygninger og totalt bebygd areal gikk utover planbestemmelsene.

Også i andre sammenhenger har fjellstyret påpekt forholdet til gjeldende arealplaner. For en helhetlig og forutsigbar arealbruk er det i fjellstyrets interesser at disse følges.

Administrasjonens forslag til uttalelse:

Engerdal fjellstyre viser til kommuneplanens bestemmelser i forhold til fritidsbebyggelse standard HA, og påpeker at dersom tillatelse til å sette opp en bygning til på eiendommen gis som omsøkt, vil det skape presedens for handtering av øvrig bebyggelse på setertun på statsallmenningen.

Fjellstyret har ingen innvendinger mot at eksisterende løe beliggende øst for seterstua flyttes nærmere øvrige bygninger og her heller ingen invendinger til at denne restaureres og vedlikeholdes på en slik måte at bygningens historiske karakter beholdes. Dersom denne flyttes kan fjellstyret for sin del godkjenne at bygninger gjerdes inn, fordi eiendommens opprinnelse er en seter. Gjerdet bør i så fall oppføres med naturlige materialer og i en stil som ivaretar områdets historiske karakter, f.eks som skigard.

Når det gjelder festeforhold anbefaler Fjellstyret at praksisen med punktfeste for denne type eiendommer videreføres. I forhold til spørsmålet om innløsing kan ikke Fjellstyret se at Fjellovens §13 åpner for salg av statsallmenningsgrunn til fritidseiendommer.

Sak 31.19	Ark 433.1	*Saksbeh.: OOps*
Høring: Forslag om oppheving av kommunal forskrift om motorisert fricamping.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Brev med vedlegg fra Engerdal kommune, datert 14.05.19.
- Utkast til høringsuttalelse.

Bakgrunn.

Engerdal kommune vedtok i formannskapsmøte den 8. mai i år å gjennomføre en høring for å få inn synspunkter på oppheving av kommunal forskrift om motorisert fricamping («*Forskrift om plasseringstid i forbindelse med motorisert fricamping (campingvogner/bobiler og tilsvarende) langs Femund, Isterfossen og Femundselva, Engerdal kommune, Hedmark*»). Forskriften trådte i kravt 12 juni 2003.

Bakgrunnen er ønske fra reiselivsnæringen.

Forskriften kom bl.a i stand gjennom arbeidet i det s.k. «Fricampingprosjektet» - en bred prosess der flere parter var involvert i arbeidet. Dette arbeidet kom i stand etter en prosess der Engerdal kommune var invitert til å være med i et Skanland-prosjekt med formål å tilrettelegge bedre for denne type besøkere og etablere en betalingsordning. Dette systemet ble for øvrig innført i nabokommunen på svensk side og ordningen med betalingsplasser er fortsatt i drift der. Tillsyn og drift utføres av lokale entreprenører.

«Fricampingprosjektet» i Engerdal ble drevet av en arbeidsgruppe der representanter fra kommunen, Statskog, Fjellstyret og reiselivsnæringen deltok. Arbeidet resulterte også i at plasser som var mye brukt til camping ble bedre tilrettelagt gjennom en oppgradering av infrastuktur (gapahuker, bålplasser, informasjon, søppelhåndtering). Til dette ble det også bevilget offentlige midler.

Kommunen ønsker høringsinnspill innen 5 juni. I og med fjellstyret har en såpass sentral rolle, er det bedt om utsatt høringsfrist slik at fjellstyret får mulighet til å styrebehandle sin høringsuttalelse.

Administrasjonens vurdering.

Forskriftens formål er regulere motorisert fricamping (campingvogner, bobiler og tilsvarende) i deler av kommunen ved å innføre begrenset plasseringstid. Formålet er at allmenn ferdsel og utøvelse av friluftsliv ikke skal hindres unødig, og at attraktive friluftsområder ikke påføres unødig slitasje og forringes.

Forskriften definerer videre hvilke områder som er omfattet av den og hvor lenge en kan stå på samme sted med campingvogn og bobil. Det er lagt opp til at overtredelser skal sanksjoneres ihht til Plan- og bygningsloven. Det finnes lite eller ingen dokumentasjon i dag på hvordan det er tenkt at forskriften skal følges opp i det daglige, men faktum er at det er

fjellstyret som foretar tilsyn med plasser og ivaretar renovasjon. Økonomisk medfører dette en utgift for fjellstyret på om lag 30 dv og kr 40 000,- i renovasjonsavgifter. I tillegg kommer et voksende behov for vedlikehold. Fjellstyret har allerede startet jobben med å skifte tak på en del gapahuker som ble satt opp i forbindelse med prosjektet.

Administrasjonens forslag til høringsuttalelse bygger dels på tilbakemeldinger fra brukere vi treffer, fjellsoppsynets erfaringer, og de økonomiske konsekvenser. Oppfatningen er at saken burde vært håndtert på et annet vis. Spørsmålsstillingene er flere, og en litt bredere evaluering hadde vært hensiktsmessig. Dette kunne f.eks vært gjort ved at partene som var involvert i det s.k. «Fricampingprosjektet» var gitt mulighet til diskuttere saken før en foreslår å oppheve forskriften. En må selvsagt respektere at det finnes en politisk vilje, men det fratar allikevel ikke kommunen fra å legge til rette for en god prosess. I denne saken er hverken grunneier eller Fjellstyret informert eller konsultert i forkant av forslaget om å oppheve forskriften er lagt ut på høring.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Engerdal fjellstyre avgir høringsuttalelse som foreslått.

Sak 32.19	Ark 361.3	*Saksbeh.: OOps*
Høring: Søknad om fradeling av boligtomt Drevsjø		

Saksdokumenter vedlagt:

- Brev med vedlegg fra Statskog SF, datert 02.05.19.
- Brev fra Per Drevsjømoen, datert 21.05.19.
- Fjellstyresak 43.08.

Bakgrunn.

Ståle Sømåen og Kine Vestad har i brev datert 26.04.19 søkt Statskog SF om boligtomt mellom riksvegen og Drevsjøen sentralt på Drevsjø, se kartvedlegg.Tiltenkt tomt ligger i LNFR-område ihht kommuneplanens arealdel. Ønsket tomt er ca 5 daa. Området er tidligere brukt som beite til sau (inngjerdet) etter utvisning til Per Drevsjømoen som eier naboeiendommen Gjerdingsbekken (gnr 165 bnr 89). Utvisningen ble gjort i 1993 og Drevsjømoen brukte området til beite fram til han sluttet med sau høsten 2005.

Statskog SF ber om uttalelse fra Engerdal fjellstyre. Det som Statskog SF ber om uttalelse på konkret er om fjellstyrets innstilling til at det bygges på arealet og i så fall om tomta kan selges eller festes, jfr §13 i Fjellova. Videre må fjellstyret ta stilling til status på beitearealet, jfr Seterforskriftens §5. Det som fjellstyret tradisjonelt også har tatt stilling til i tillegg i disse sakene er vurdering i forhold til vilt-, friluftslivs- og landbrukshensyn samt hensynet til andre bruksinteresser. Fjellovas §12 omhandler grunndisponering og sier at slike bare kan skje dersom det «*ikkje medfører skade for nokon som har bruksrett, og under omsyn til prinsippa for naturvern*».

Administrasjonens vurdering.

I og med bruker av utvist beiteareal har erklart at han ikke lenger har behov for dette beitet, og fjellstyret heller ikke har registrert interesse fra andre brukere om å få benytte det er det lite trolig at en boligtomt vil medføre vesentlig ulempe for tradisjonelt landbruk. Riktignok har ikke fjellstyret aktivt spurt landbruksnæringen om behov, men det er en kjensgjerning at antallet søknader om utvisning av areal til dyrkingsjord og beite har gått ned de seinere åra. En del dyrkede arealer i området ligger også brakk, av flere årsaker.

Den planmessige statusen på arealet (LNFR-område) medfører at det normalt vil kreves dispensasjon for bygging. Praksisen med å gi dispensasjon skal i utgangspunktet være streng. Dette i henhold til en forutsigbar arealutnytting. Det er allikevel slik at i en kommune som Engerdal har i hvert fall fjellstyret vurdert hensynet til økt bosetting som positivt i saker som gjelder tomteareal til bolighus når folk bosetter seg på eiendommen.

Det er fortsatt tilgang til regulerte tomter i Drevsjøområdet, men i dette tilfellet ønsker søker noe annet. Det er heller ikke avsatt arealer til formålet «spredt boligbygging» i Drevsjøgrenda,

slik det er i en del andre grender i Engerdal. Når det gjelder de planfaglige vurderinger blir det opp til lokal planmyndighet å vurdere disse. Men et viktig forhold som angår fjellstyret er byggeavstand til vann og vassdrag, i og med dette har betydning for allmennhetens adgang. Nede ved Drevsjøen ved det aktuelle området er det etablert båtplass med tilhørende adkomststi for flere eiendommer i området. For friluftslivet sin del bedømmer administrasjonen at tiltaket er ganske nøytralt hva gjelder fordeler og ulemper. Det er ikke kjent at området har spesiell verdi i så måte utover betydningen for naboers tilgang til båtplass og sjøen.

Når det gjelder vilthensyn så er det ikke registrert at området er spesielt verdifullt i forhold til dette. Tiltenkt tomt ligger i et område med som grenser mot vassdrag, vei, og dyrket mark, med noe avstand til naboer. Området kan ha en viss betydning som trekkvei for rådyr i Drevsjøgrenda, men tiltaket vurderes ikke å skape vesentlig ulempe i så måte. Henynet til bl.a. fuglelivet gjør også at bebygd areal bør trekkes så langt som mulig bort fra strandlinja i Drevsjøen.

Det er heller ikke forhold knyttet til landbruksinteressene som kan komme i konflikt med tiltaket så langt administrasjonen kjenner til. Som nevnt innledningsvis er området tidligere benyttet til inngjerdet beite. Denne bruken opphørte for mange år siden, og bruker har i forbindelse med saken opplyst at eksisterende gjerde er planlagt fjernet. Deler av det utviste tilleggsarealet kan egne seg til oppdyrking i og med det ligger inntil dyrket mark. Noe av arealet kan imidlertid være fuktig i og med det grenser mot sjø og delvis er myrlendt. Fjellstyret har ikke registrert noen interesse for tilleggsjord i området. Etterspørselen etter tilleggsjord i distriktet har ikke vært stort de senere åra. Det er som administrasjonen bedømmer det, heller ikke sannsynlig at etterspørselen etter slik vil øke i betydelig omfang de kommende åra.

Når det gjelder størrelsen på tomta er praksis å tillate inntil 2 daa. Ved særskilte behov kan det være aktuelt å vurdere større arealer. Men praksisen som også fjellstyret har stilt seg bak er at det kan godkjennes intil 2 daa.

Fjellovens §13 omhandler salg av statsallmenningsgrunn. Dette er i utgangspunktet restriktiv og skal håndteres deretter. Men akkurat i spørsmålet som salg av boligtomter til fastboende har fjellstyret i tidligere saker stilt seg positive til salg, men begrenset oppad til 2 daa.

Administrasjonen mener at det er positivt når noen har lyst og mulighet til å bygge seg en bolig på allmenningen. Formålet i kommuneplanens arealdel er imidlertid et annet enn boligbygging. Fjellstyret har i flere saker tidligere vurdert hensynet til bosetting såpass viktig at det kan oppveie for en del andre interesser så sant bruksretter, naturvern- og friluftslivsinteressene ikke skades i vesentlig grad. Administrasjonens anbefaling til fjellstyret er å stille seg positiv til tiltaket.

Statskog har som nevnt bedt om innspill også i forhold til om tomta kan selges eller festes, jfr §13 i Fjellova. Bedømmingen i denne saken er at om søker så ønsker, bør fjellstyret

godkjenne et salg av statsallmenningsgrunn til boligformål. Dette med henvisning til tidligere praksis.

Administrasjonens forslag til uttalelse:

1. Fjellstyret har vurdert søknaden spesielt i forhold til landbrukets behov, vilthensyn og friluftslivet i området. Man har ikke funnet tungtveiende grunner som tilsier avslag i forhold til dette. Under forutsetning av at grunneier og kommunale myndigheter gir sin godkjenning til boligbygging på det omsøkte areal, og at tilflytting skjer, kan fjellstyret for sin del godkjenne at det tillates boligbygging her.
2. Det forutsettes at tomteavgrensing gjøres slik at den blir liggende så langt som praktisk mulig bort fra Drevsjøens strandlinje og at forbudet om byggevirksomhet i strandsonen følges. Allmennheten og naboer skal ha tilgang til Drevsjøen og etablerte båtplasser på samme måte som i dag.
3. Når alle tillatelser til byggeprosjektet er i orden, kan fjellstyre for sin del godkjenne at et areal på inntil 2 daa selges som boligtomt. I tilfelle søker heller ønsker en festeavtale på tilsvarende boligtomt har heller ikke fjellstyret noen innvendinger til dette.
4. Fjellstyret anser at tidligere utvist areal til inngjerdet beite ikke lenger benyttes, og at alternativ bruk av arealet kan skje. Det foreligger ikke ønske fra andre brukere for det konkrete arealet.

Sak 33.19	Ark 335	*Saksbeh.: OOps*
Søknad om inngjerding av beite Litlåvollen – gnr. 162 bnr. 14 Buviken Nordre		

Saksdokumenter vedlagt:

- Søknad fra Kjell Erik Joten og Silje Søndmør, datert 18.03.19
- Høringsbrev fra Engerdal fjellstyre.
- Høringssvar fra Statskog SF.
- Høringssvar fra Reindriftsforvalningen, Fylkesmannen i Trøndelag.
- Høringssvar Sametinget.
- Høringssvar fra Holøy-Øversjødal allmenning.

Bakgrunn.

Engerdal fjellstyre har mottatt en søknad fra Kjell Erik Joten og Silje Søndmør som eier av gnr. 162 bnr. 14 i Buvika. De søker om å gjerde inn noe statsallmenningsgrunn i tilknytning til sin seter Litjåvollen. I søknaden skisseres det behov for å ha ei nattkve for bruk natterstid og når de sjøl ikke er på setra. Grunnen til dette er at de ønsker å bruke setra mer og at de vil ha noen kuer der. Vedlagt søknaden er det et kart og skissert areal er om lag 10 – 15 daa. Bruker har dessuten planer om å overflatedyrke noe av arealet, men etter samråd med søker behandles ikke dette spørsmålet i denne omgang da det ligger noe fram i tid. Det primære nå er å få avklart en nattkve før setersesongen.

Bruket Buviken Nordre er et aktivt mjølkebruk, og brukerne har de seinere åra investert en del i vedlikehold og utbedringer på setra, med hensikt å utvide den landbruksmessige bruken av den. Ønsket om et inngjerdet område er med bakgrunn i lettere tilsyn med dyra og å slippe gjeting når det er behov for det.

Det vises til vedlegg for kart og kompletterende opplysninger.

Utvisning av inngjerdet beite gjøres av Fjellstyret og følger «*Forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmeningane*» §5. Spørsmålet om inngjerding avgjøres av Statskog SF etter samme forskrift, og etter tilråding fra Fjellstyret. Fjellstyret kan sette vilkår for bruk og utforming av gjerde i forhold til grinder og passasjer. Behovet er n sentral vurdering ved utvisning av inngjerdet beiteareal. Som med tilleggsjord for oppdyrking, kan beitearealer utvises for flere brukere samlet.

I henhold til Seterforskriftens §5 er saken lagt fram for Engerdal kommune og Statskog SF. Området ligger ikke innenfor beiteområder for rein, men Reindriftsforvaltningen og Sametinget er allikevel gitt mulighet til å uttale seg i saken.

Administrasjonens vurdering:

Sentralt i fjellstyrets vurdering ved både utvisning av beite og utvisning av tilleggsjord er brukerens behov. Dette må være dokumentert f.eks gjennom en driftsplan. Fjellstyret og Statskog har tidligere praktisert krav om at det framlegges driftsplan der behovet er

dokumentert, før en kan fatte vedtak om utvisning. Slik nåværende forskrift er formulert, er ikke dette kravet absolutt, men det er allikevel relevant å vise til behov skissert i en driftsplan. Hvis ikke vil det lett kunne stilles spørsmål om behov faktisk foreligger.

Søker har gjennom sin korrespondanse beskrevet sine planer og behovet for ytterligere arealer.

Fjellstyret har hørt berørte innstanser, og samtlige har avgitt høringssvar. Statskog har for egen del innhentet uttalelse fra Holøy-Øversjødal allmenning. Ingen av høringsinstansene har prinsippielle innvendinger mot søknaden.

Ved utløp av saksbehandlingsfrist foreligger ikke høringssvar fra Engerdal kommune, men dette forventes å foreligge til fjellstyrets møte den 11 juni.

Når det gjelder forholdet til annen bruksrettsutøving, friluftslivet samt naturverdier, kan ikke administrasjonen se at tiltaket vil medføre vesentlig ulempe.

Dersom fjellstyret fatter positivt vedtak, vil videre saksgang og rammebetingelser følge av gjeldende lovverk og forskrift. Dette betyr at dersom ikke arealene tas i bruk vil utvisningen falle bort etter vedtak i Fjellstyret.

Det finnes en del eksempler på at når inngjerdet beite, setervoll og tilleggsjord ikke lenger er i bruk så blir gjerdene stående. Fjellstyret har oppfordret eier av slike gjerder, og spesielt der det finnes gammel piggtråd, til å fjerne disse. Det finnes allikevel en del slike igjen som ikke lenger har noen funksjon, men er til hinder for vilt og menneskelig ferdsel. Fjellstyret bør derfor sette krav om fjerning av gjerder dersom bruk av tildelte arealer opphører.

Administrasjonen er av den oppfatning at det kan utvises areal som omsøkt til beite/nattkve. Det er også naturlig at fjellstyret tilrår at området kan gjerdes inn. Eventuelle framtidige planer om oppdyrking må behandles på nytt når det blir aktuelt. Inngjerdet beite kan ikke selges, så det er heller ingen spørsmålsstilling fjellstyret må forholde seg til i denne omgangen. Skulle drift opphøre eller at det blir endrede planer for gården i framtiden, vil arealet gå tilbake til allmenningen eller kunne nyttes av andre til beite. Gjerder kan kreves borttatt ved opphør av bruk.

<u>Administrasjonens forslag til vedtak.</u>

1. I henhold til § 5 i Seterforskriften utvises inntil 57 daa som inngjerdet beite til nevnte bruk, slik som skissert i søknad.
2. Fjellstyret godkjenner for sin del at arealet kan gjerdes inn.
3. Fjellstyret setter krav om at arronderingen blir slik at arealet, og følgelig gjerde, utformes på en måte som hensyntar viltinteresser og allmenne frilufts- og naturverninteresser i området. Gjerder skal fjernes dersom bruk opphører.

Sak 34.19	**Ark 112**	***Saksbeh.: OOps***
Regnskap for 1. tertial 2019		

Saken ettersendes

Sak 35.19	**Ark 612**	***Saksbeh.: OOps***
Presisering av vedtak i sak 17.19: Forslag om tillegg.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Vedtak i sak 17.19.

Bakgrunn.

Fjellstyret vedtok målsettinger og klargjorde rutiner vedrørende spørsmålsstillinger omkring godkjenning av elgjaktlag på statsallmenningen i Engerdal. I ettertid har det dukket opp et par spørsmålsstillinger som administrasjonen ønsker å avklare.

Administrasjonens vurdering.

Den ene spørsmålsstillingen gjelder hvorvidt opplæringsjegere som ble godkjent i 2018 også skal være godkjent i år. Fjellstyrets vedtak sier at opplæringsjegere ikke skal være tellende som fullverdige jaktlagsmedlemmer. Vedtaket er gjort etter fjorårets godkjenning, slik at spørsmålet blir nå om disse kan telle også i år, eller om jaktlaget må ta inn nye medlemmer.

Administrasjonens oppfatning er at en rimelig løsning er at de opplæringsjegere som ble godkjent som fullverdige jaktlagsmedlemmer i 2018 også bør bli det i år. Fram til neste år har disse blitt 18 år og vil da uansett kunne regnes som fullverdige medlemmer. Det vil altså være en problemstilling som dreier seg om et fåtall personer og for den kommende høsten.

Den andre spørsmålstillingen dreier seg om fritak fra kravet om fordeling mellom innenbygdsboende og utenbygdsboende. Dersom et innenbygds jaktlag som akkurat tilfredsstiller kravet ift fordelingen av innen- og utenbygdsboende jegere på laget får et sykt medlem i løpet av året som medfører at medlemmet ikke kan avlegge skyteprøve, og dermed ikke delta på jakt

Administrasjonens forslag til vedtak:

Fjellstyret vedtar følgende tillegg til vedtak i sak 17.19:

e) opplæringsjegere godkjent i 2018 som fullverdige jaktlagsmedlemmer godkjennes også for 2019. Deretter godkjennes ikke lenger opplæringsjegere som fullverdige jaktlagsmedlemmer, jfr pkt 3 i sak 17.19.

f) fravik fra bestemmelsene i pkt 2 i «Generelle bestemmelser vedr. elg- og hjortejakt i statsallmenning» om antall og fordeling mellom innenbygds- og utenbygdsboende jegere på jaktlag kan gis for 1 jaktseson dersom det framlegges legeattest. Gjelder søknad om fritak for mer enn en jaktsesong skal søknaden legges fram for fjellstyret. Det søkes om slikt fritak så tidlig som mulig i jaktåret.

Sak 36.19	Ark 612	*Saksbeh.: OOps*
Elgjakt 2019: kvoter og lokale bestemmelser		

Saksdokumenter vedlagt:

- Lokale bestemmelser angående elgjakta på statsallmenningen i Engerdal 2019.

Bakgrunn:

Statsallmenningen i Engerdal er delt opp i 31 jaktfelt på 4-års kontraktsperioder, høsten 2019 er andre året i inneværende periode. Det må vedtas rammer for kvoter og lokale bestemmelser for elgjakta 2019. Prisene for elgjakta i perioden 2018-2021 er allerede bestemt ved en prismatrisme og den skal følge lønnsutviklingsindeksen fra Norges Fjellstyresamband. For 2018 var prisen kr 75,- pr kg og grunnavgiften var kr 2734,-.

Resultater fra jakta 2018:

Høsten 2018 var tildelt elgkvote i ordinær jakt på 131 elger (136 i 2017) og i tillegg ble det felt 4 tilleggsdyr og en kalv under 50 kg som ikke ble tatt på ordinær kvote. Det ble felt 116 elger (129 felt i 2017), noe som gir en fellingsprosent på 85,3 % (91,5 % i 2017). Jaktinnsatsen blant jegerne var som vanlig god og nedgangen i fellingsprosenten kan forklares noe med at det var trekning blant jaktfeltene i våres og mange lag havnet på «ukjent» terreng. Prosentvis fordeling av felte dyr, biologisk alder i 2018: Voksen ku 19,8 %, voksen okse 18,1 %, ungdyr ku 11,2 %, ungdyr okse 19,8 %, kukalv 17,2 % og oksekalv 13,8 %. Totalt felte hanndyr 60 stk. = 51,7 %, felte hunndyr 56 stk. = 48,3 %. Det ble felt 2 piggokser sør for Drevsjø som var over 130 kg, og det ble felt 2 piggokser øst/vest for Femund som begge var under 130 kg. Øst/vest for Femund ble det felt 2 kuer under 130 kg. For jegerne og i forhold til avskytningsmodell i bestandsplanen går disse eldre dyrene som fjordyr, men i fellingsstatistikken blir alle dyr ført etter korrekt biologisk alder. Det ble feilfelt 5 voksne kuer og 1 voksen okse. En bedring i feilfelte kuer i forhold til året før.

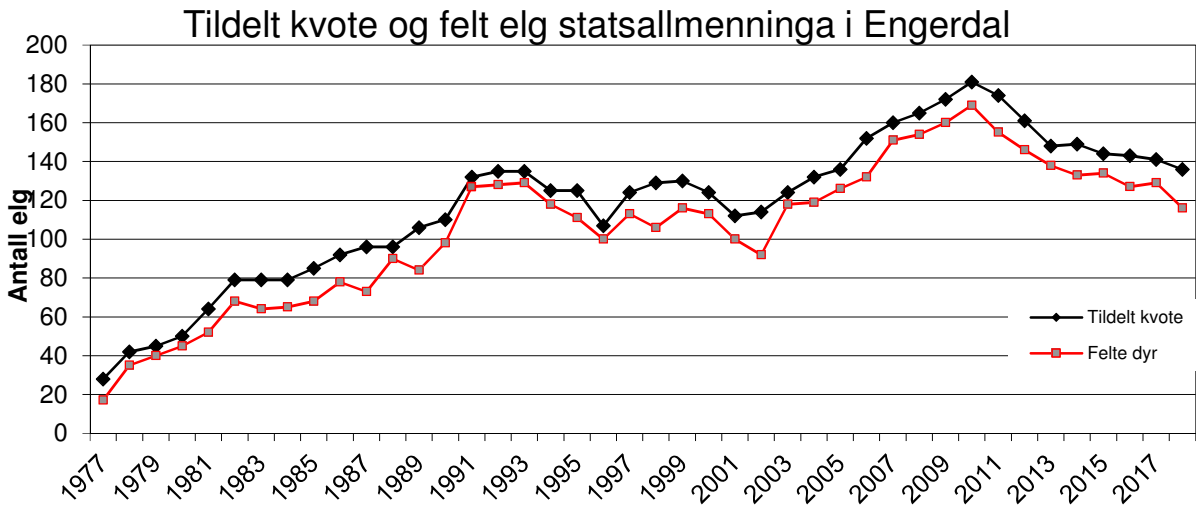

Figur 3: Utviklingen i tildelt kvote og felt elg på statsallmenningen i Engerdal fra 1977 – 2018.

Fra høsten 2018 er det en forandring i føring av sett elgskjemaene. Nå skal alle elgobservasjoner føres opp selv om naboposten har sett den samme elgen tidligere på dagen. Tidligere var det slik at en elgobservasjon bare skulle føres en gang når man antok det var den samme elgen som gikk forbi postlinja. Dette medfører at sett elg tallene ikke er sammenlignbare med foregående år, før vi får en ny tidshorisont med sett elgdata. Inntil det skjer kan man følge med på antall dagsverk pr felt elg og den har gått opp fra 17,4 i 2017 til 20,8 i 2018. Har fått tilbakemeldinger fra flere jaktlag som mener det var mindre fjordyr og kalver i høst enn normalt. og det var ikke uventet etter den lange snørike vinteren som var i 2018. Var nok en del kalver som døde på grunn av den snørike vinteren og kuer som var i veldig dårlig kondisjon på vårparten som mista kalven. Tvillingkalvandelen er fortsatt lav i våre områder og det er bare 7 av 31 jaktlag som har sett tvillingkalver i høst. Forholdet ku pr okse har variert forholdsvis mye siste årene, men har forhåpentligvis stabilisert seg noe nå. Målsettingen er nå å stabilisere elgbestanden i forhold til bestandsplanens målsettinger for perioden 2018-2021.

Tabell 4: Nøkkeltall fra sett-elg skjemaene, 2008- 2018, for statsallmenningen i Engerdal

Årstall	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Sett elg pr. dagsverk	0,50	0,44	0,37	0,37	0,37	0,41	0,43	0,43	0,47	0,47	0,57
Forholdet ku pr. Okse	1,3	1,4	1,5	1,6	1,8	1,7	1,6	1,7	1,2	1,5	1,4
Sett kalv pr. kalvku	1,2	1,1	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1
Antall dagsverk pr. felt elg	16,1	16,4	15,6	19,2	18,1	18,6	21,9	19,9	20,2	17,4	20,8

I 2018 var grunnavgiften for alle dyregrupper kr 2734,-, mens pris pr kg kjøtt for alle dyregrupper var kr 75,-. Kalv under 50 kg, ungdyr under 90 kg, voksne dyr under 110 kg var gratis. Antall kilo elgkjøtt 2018 var 13 853 kg (17104 kg i 2017). Samlet inntekt fra storviltjakta 2018 (elg, rådyr og bever) ble kr 1 234 187,- (kr 1 421 587,- i 2017).

<u>Målsetting i gjeldende bestandsplan:</u>

I bestandsplanen for perioden 2018 – 2021 er de konkrete målene følgende for statsallmenningen (viltstellområde III):

- Man ønsker en elgstamme som balanserer med et årlig uttak på 110 – 135 elger pr. år.
- For områdene sør for Drevsjø er målet å ha en stamme som balanserer med et uttak på 65 – 80 dyr pr. år.
- For områdene nord for Drevsjø (NØR elgregion) er målet å ha en stamme som balanserer med et uttak på 45 – 60 dyr pr. år.
- Når det gjelder stammens kjønnssammensetning er målet å ha en ku/okseandel på 1,2 – 1,5 kyr pr. okse (fig 4)
- For statsallmenningen er det et mål å redusere presset på vinterbeitene, men samtidig beholde en produktiv elgstamme som gir et størst mulig antall kilo kjøtt/år.

Administrasjonens vurdering.

Som presentert innledningsvis viser data for "Sett elg" at elgbestanden er balansert i tråd med målsetningene vedtatt i forrige bestandsplan. Sist høst var det en liten oppgang sør for Drevsjø og en liten nedgang nord for Drevsjø. Nord for Drevsjø så målsetningen ut til å være nådd så den økningen i sett elg pr dag var overraskende og kvotene har vært økt på noen jaktfelt. På jaktfeltene sør for Femund er elgbestanden stabilisert, og det synes her viktig at en sørger for en stabilisering av elgstammen slik at en unngår "jojo effekt", dvs at elgstammen går mye opp og ned på kort tid.

For begge områdene foreslås det for 2019 å bruke avskytingsmodell 2. Sør for Drevsjø har ku/okse forholdet ligget innenfor den gamle målsettingen med 1,5 -1,8 ku pr okse de siste årene. Sist høst gikk den litt opp til 1,6 og selv om forslaget til ny bestandsplan er en målsetting på 1,2 – 1,5 foreslås å bruke modell 2 ved inngangen til ny planperioden for å se trenden framover.

Modell 1: - Benyttes når ku/okseforholdet er over 1,5 kyr pr. okse

Maksimum 15 % eldre ku over 130 kg
Maksimum 20 % 1 1/2 år okse/eldre okse
Minimum 65 % kalv/kvige og eldre ku t.o.m. 130 kg. Av dette skal minimum 30 % av uttaket være kalv (kommunal målsetting).
Årskalv/kvige kan felles isteden for eldre dyr. Årskalv under 50 kg, ungdyr under 90 kg, ku og okse under 110 kg er gratis og teller ikke på jaktlagets kvote.

Modell 2: - Benyttes når ku/okseforholdet er under 1,5 kyr pr. okse

Maksimum 15 % eldre ku over 130 kg
Maksimum 20 % eldre okse over 130 kg
Minimum 65 % kalv/ungdyr og eldre dyr t.o.m. 130 kg. Av dette skal minimum 30 % av uttaket være kalv (kommunal målsetting).
Årskalv/ungdyr kan felles isteden for eldre dyr. Årskalv under 50 kg, ungdyr under 90 kg, ku og okse under 110 kg er gratis og teller ikke på jaktlagets kvote.

Administrasjonen legger opp til (tilnærmet) samme avskyting som i 2018. Kvote sør for Drevsjø foreslås til 69 dyr + 10 tilleggsdyr (76 i 2017 + 10 tilleggsdyr). Nord for Drevsjø foreslås kvoten til 60 dyr + 8 tilleggsdyr (60 i 2017 + 8 tilleggsdyr). Samlet gir dette en ordinær kvote på 129 elger + tilleggsdyr. Ordningen med tilleggsdyr er foreslått gjennomført som tidligere år som en avlysningsjakt, når tilleggskvota er fylt stoppes jakta. Ordningen er bra for å øke uttaket i de terrengene med mye elg.

Bestandsplanen for Nord-Østerdal-Røros elgregion har en målsetting om en årlig kvote på 70 elg øst og vest for Femund. Forslaget her ligger under dette, men resterende kvote samt elg som ikke har blitt felt i ordinær jakt på dette området kan bli jaktet på i vinterbeiteområdene

ved Elgå 1. – 23. desember om det blir mye snø og elgen kommer trekkende til Femundslia før jul.

Grunnet dårlig tilgjengelighet gis jaktfelt Femundsmarka nord 50 % reduksjon i pris på elgjakta som tidligere år.

Priser ved feilfelling:

Ved feilfelling av voksne dyr mellom 130-165 kg betales det en avgift på kr 30,- pr kilo for hele dyret. Dette er samme priser som foregående år. For voksne dyr over 165 kg betales det en avgift på kr 40,- pr kilo for hele dyret. Når det gjelder prisene ved feilfelling kan det være hensiktsmessig å se over disse jevnlig under planperioden. Dette for lettere å kunne ta grep om man ser at omfanget av feilskytinger medfører problemer for å oppnå målsettingene i planen.

Div. bestemmelser

Det legges opp til å videreføre samme gevirregler som fjellstyret har hatt noen år. Okse med 2 takker på den ene siden og 1 takk på motsatt eller mindre godkjennes som ungdyr uansett alder/kg på dyret. I visse år tidligere har det vært tilfeller der det ble felt eldre okser som allerede hadde mistet gevirene. Administrasjonen ser ikke nødvendigheten av å regulere dette på noe vis, men kommer til å presisere ovenfor jaktlagene i forkant av jakta, at det er feilskyting hvis en med overlegg skyter en gevirløs eldre elgokse om ungdyr.

Okse og kuer 2,5 år og eldre med slaktevekt t.o.m. 130 kg regnes som ungdyr for jaktlagene.

Jakttid:

Miljødirektoratet har fastsatt nye jakttider fra 1. april 2017 og jakttidsrammen for elg er nå fra 25.09 – 23.12. Fjellstyret har dermed muligheten til å tilby elgjakt frem til jul dersom de ønsker, men administrasjonen legger likevel opp til ordinær jakttid f.o.m. 25.09 t.o.m. 31.11 som i fjor. Hvis det kommer trekkelg av betydning til Elgådistriktet før jul legges det opp til desemberjakt i dette området. Dette er imidlertid da ei jakt helt i fjellstyrets regi.

Lokale bestemmelser angående elgjakt på statsallmenningen i Engerdal 2018:

Forslag til lokale bestemmelsene ligger vedlagt saken i sin helhet. Her har man forsøkt å få med alle aktuelle lokale bestemmelser for jakta, i samsvar med det som er nevnt i saksframstilling og dagens bestandssituasjon. Alle jaktlag får tilsendt de lokale bestemmelsene. Det er derfor viktig at alle ting av betydning for årets jakt er tatt med.

Det er foreslått noen endringer i lokale bestemmelser i forhold til tidligere år:

- Priser er økt med 2,8 %, noe som tilsvarer lønnsutviklingen hos fjellstyrene. Dette i henhold til vedtak gjort ved inngangen til denne 4-årsperioden. Priser/straffegebyr ved feilskyting er uendret.
- Det er tatt inn en formulering om reaksjon ved feilfelling av okse. Dette fordi det tildeles stor og liten okse der grensen for liten okse er maksimum 3 takker på ene siden. I 2018 forelå det ingen forslag til straffereaksjoner for felling av stor okse når laget hadde liten okse i tildeling.
- Ordningen med deponeringsplasser for slakteavfall er under revurdering som følge av nye bestemmelser. Det er kommunen som er ansvarlig for å etablere godkjent deponeringsordning, og det jobbes med å finne en praktsik løsning på dette.

Utover dette er teksten i lokale bestemmelser uendret.

Prissetting.

For den 4-årsperioden som vi har lagt bak oss har fjellstyret hatt et prissystem med fast pris pr kg kjøtt. Denne ble satt ved inngangen til perioden, med bestemmelse om at det skulle skje en årlig indeksregulering basert på lønnsutviklingen hos fjellstyrene. Dette etter anbefaling fra NFS. Opplegget med slike årlige justeringer har fungert bra og foreslås videreført.

Det foreslås innføring av en prismatrise, se vedlegg. Denne tar utgangspunkt i en gitt pris for gjennomsnittsdyret i hver dyrekategori. Dess mindre et dyr veier dess mindre blir kilosprisen og tvert om. For kalv økes vektgrensa for de dyr som er gratis til 50 kg. Kalv har dessuten en lavere utgangspris enn de øvrige dyrekategoriene for å motivere til økt uttak av kalv. Målet med prismatrisen er at en ønsker at de minste dyra selekteres bort. I kombinasjon med målet om å øke okseandelen i bestanden, er målsettingen å få en elgbestand med noe høyere gjennomsnittsvekter og færre «skrapdyr». Kuer i god kondisjon vil også føde flere kalver, noe som vil øke tilveksten i bestanden.

Indeksjustering av utgangsprisen (gjennomsnittsdyret) i hver dyrekategori er tenkt indeksregulert årlig.

Når det gjelder kvoter har ikke administrasjonen rukket å vurdere dette godt nok, derfor er rammene beskrevet slik at det skal være rom for visse justeringer. Dog følger oppsatte rammer målsettingene i Bestandsplanen.

Videre foreslås det å videreføre ordningen med at ungdyr under 90 kg, okser og kuer under 110 kg, er gratis. For kalver ønskes det at vektgrensa økes fra 40 til 50 kg. De belastes ikke lagets kvote med mindre laget selv vil det.

Grunnavgift pr dyr (alle dyregrupper) foreslås satt til kr 2810,- i 2019, i tråd med indeksregulering pr kg. Prissettingen i grunnavgiften kan være et middel for å sikre at jakttrykket holdes oppe og at målsetningene i bestandsplanen oppnås raskere.

Grunnet dårlig tilgjengelighet gis jaktfelt Femundsmarka nord 50 % reduksjon i pris på elgjakta som tidligere år.

Administrasjonens forslag til vedtak:

1. Engerdal fjellstyre slutter seg til forslaget om elgkvote, priser, grunnavgift, jakttider samt øvrige "Lokale bestemmelser angående elgjakta på statsallmenningen i Engerdal 2019"
2. Daglig leder gis som tidligere fullmakt til å fordele kvotene på hvert enkelt jaktfelt, samt avgjøre praktisk spørsmål knyttet til elgjakta fortløpende.

Sak 37.19	Ark 612	*Saksbeh.: OOps*
Rådyrjakt 2019: kvoter og bestemmelser		

Saksdokumenter vedlagt:

- Bestandsplan for rådyr 2019 – 2023.

Bakgrunn:

Opplegget for rådyrjakt på statsallmenningen har tidligere blitt håndtert administrativt i fjellstyret. Fjellstyret uttrykte høsten 2016 ønske om at opplegget for rådyrjakt på statsallmenningen sees over. Opplegg for rådyrjakta i 2017 og 2018 ble derfor lagt fram for behandling i styret. Det er nå på tide å bestemme hvordan opplegget for 2019 skal være, og derfor legges saken fram for styret for behandling.

Rådyrjakta på statsallmenningen i Engerdal er populær og det skytes relativt mange dyr, naturgrunnlaget tatt i betraktning. Fjellstyret har utarbeidet en egen bestandsplan som gjelder for perioden 2019-2023. Denne skal godkjennes av kommunen, og dette vil forhåpentligvis skje i formannskapsmøte i juni. Dette har medført at det ikke har vært tid for å legge bestandsplanen fram for styret før oversendelse til kommunen. Den ligger derfor vedlagt denne saken her, slik at fjellstyret er kjent med den. Fjellstyret kan når som helst i planperioden justere planen, og dersom fjellstyret ønsker det kan den tas opp til ordinær behandling når som helt. Eventuelle endringer må da bli gjeldende fra og med neste år.

Fjellstyrets gjennomgang og behandling av opplegget rundt rådyrjakta i fjor, resulterte i følgende vedtak:

Fjellstyrets vedtak:

1. *Rådyrjakt på statsallmenningen i Engerdal 2018 annonseres som tidligere år, og tildeling skjer etter søknad. Ved annonsering skal jegers plikter i forhold til jaktutøvelsen, så som avlagt storviltprøve, tilgang til godkjent ettersøkshund, betalt jegeravgift opplyses. På søknad skal jegernr oppgis.*

2. *For bukkejakt i perioden 10 august til 24 september gjelder følgende.:*
    a. *Muligheten for jakt på rådyrbukk tildeles enkeltpersoner. I jaktsesongen 2018 kan det felles inntil 10 rådyrbukker i bukkejaktperioden. Jakten skjer som en avlysningsjakt der jakten avsluttes når 10 bukker er skutt. Jeger plikter å holde seg oppdatert om gjenværende kvote via fjellstyrets hjemmeside.*
    b. *Alle søkere som oppfyller satte krav og bestemmelser kan delta. Før jaktkortet utstedes skal jeger dokumentere bestått storviltprøve, dokumentasjon på egen ettersøkshund alternativt avtale om tilgang til godkjent ettersøkshund innen rimelig tid. Hvis det melder seg mer en 40 søkere skal det trekkes med fordeling intill 60/40 mellom innen- og utenbygds jegere. Uttrukkede søkere som ikke viser pålagt dokumentasjon innen fastsatt frist erstattes med søkere fra reserveliste. .*

c. *Jeger som skyter bukk kan ikke delta videre i jakten. Jeger plikter umiddelbart å varsle fjellstyret ved felling av bukk.*
d. *Pris for bukkejakta er i 2018 kr 450,-. Dersom bukk skytes betaler jeger kr 450,- i tillegg.*

3. *For ordinær rådyrjakt i perioden 2. oktober til 23 desember gjelder følgende:*
   a. *Jaktkort tildeles enkeltpersoner. Slik tildeling skjer når tilgang på egen eller avtalt leie av godkjent ettersøkshund blir skriftlig dokumentert. Jaktkort gir tillatelse til å felle 1 valgfritt dyr. Det tildeles intill 50 jaktkort, hvorav intill 30 forbeholdes innenbygds jegere og 20 forbeholdes utenbygds boende jegere. Jaktkort teller som «kompiskort» i det øyeblikk felling av dyr skjer.*
   b. *Pris for ordinær rådyrjakt i 2018 settes til kr 800,-. Ved felling av killing tilbakebetaler Fjellstyret kr 400,- ved framvising av hode.*
   c. *Det er obligatorisk jaktrapportering. Denne gjøres digitalt senest 5 dager etter avsluttet jakt.*
   d. *I tillegg innføres det et kompiskort, som gir rett til å delta i jakt på annens tildelte dyr. Prisen for dette er kr 300,-. Kompiskort gir ikke rett til felling av eget dyr, men rett til å delta i jakt på og felling av annen jegers fellingstillatelse.*
4. *Daglig leder gis myndighet til å avgjøre praktiske spørsmål vedrørende rådyrjakta, utover det som er vedtatt over, fortløpende.*

Opplegget med tildeling har stort sett vært likt de seinere åra, og kvoter er fastsatt ut fra avskytingsresultater og oppfatning av bestandsstørrelsen. Muligheten for rådyrjakt har blitt kunngjort på våren/forsommeren med søknadsfrist i juni. Tildeling har skjedd så fort som mulig etter søknadsfristen har gått ut.

År	**Kvote**	**Felt**	**fellingsprosent**
2007	30/6	18/4	60
2008	30/6	15/4	50
2009	32/7	22/5	69
2010	42/8	14/4	33
2011	43/8	16/4	37
2012	44/8	18/8*	41
2013	56/8	29/5	52
2014	69/12	40/9	58
2015	90/15	47/13	52
2016	78/13	46/13	59
2017	80/15	29/12	49**
2018	60/10	34/10	57

*Tabellen viser tildelt kvote og fellinger for rådyrjakt for perioden 2007-2018. Tallene etter delingsstreken i kolonnen for Kvote og Felt viser tildelte bukkekort og fellinger av bukk under bukkejakta. *= mulig at tallet indikerer totalt felte bukk på hele jaktperioden.*
***=fellingsprosent beregnet ut fra at det ble solgt 59 kort og felt 29 dyr.*

Krav om ettersøkshund og avlagt storviltprøve:

De som driver jakt på rådyr skal ha tilgang på godkjent ettersøkshund. Dette betyr at jeger/jaktlag må ha egen hund eller skriftlig avtale med andre som har hund som har bestått de påbudte prøver. Dette er et kriterie som er forhåndsannonsert. I tillegg må alle som benytter kulevåpen ha avlagt skyteprøve/storviltprøven. (Krav om skyteprøve gjelder for bukkejakta 10 august – 24 september, der det kun er tillat med rifle. Under ordinær jakt fra 25.september er det krav om avlagt storviltprøve dersom rifle benyttes). Dette er en del av de regler som ligger til grunn i gjeldende lovverk og tilhørende forskrifter. I tillegg følger det en rekke regler i forhold til oppbevaring og transport av våpen,

Jakt på rådyrbukk 10 august – 24 sept.

Samtlige som søker bukkejakt får tildelt jakt, men jakta stanses i det øyeblikket bukkekvota er felt. Fjellstyret har satt et tak på antallet som kan delta i denne jakta på 40 jegere. Dersom flere enn 40 personer søker om å få delta, gjøres det en loddtrekning. Informasjon om felt bukk må umiddelbart meldes til fjellstyret, som så videreformidler informasjon til øvrige jegerne via fjellstyrets hjemmeside. Tidligere har informasjon gått ut til jegere også via sms, men etter hvert har denne jakta blitt såpass populær at vi har valgt å gjøre daglige oppdateringer på hjemmesiden. Dette har fungert tilfredsstillende sett i forhold til at det ikke har skjedd overskyting. Det betales kr 450,- for tillatelse til å jakte bukk, så kr 450,- ved felling. Tradisjonelt er det en overvekt av innenbygdsboende som søker denne jakta. Jeger som skyter bukk har ikke hatt mulighet til å fortsette å delta i jakta på gjenværende kvote. Ei heller delta som «gjestejeger» sammen med andre.

Ordinær rådyrjakt 2. oktober – 23 desember.

Den ordinære rådyrjakta omfatter jakt på alle kategorier av dyr. Opplegget har vært slik at fjellstyret har stimulert til felling av killinger ved at halvparten av prisen (d.v.s kr 400,-) blir tilbakebetalt dersom det framvises et killinghode. Fellingsprosenten har de 10 siste åra ligget mellom 33 og 69%, av en kvote på mellom 30 og 90 dyr. Dette er et uttrykk for at bestanden svinger en del i vårt området.

Den ordinære rådyrjakta fordeles ved loddtrekning. En andel på 60 % av fellingstillatelsene forbeholdes innenbygdsboende. Såfremt det er søkere nok, kan ikke noen enkeltjeger tildeles mer enn en fellingstillatelse.

Andre forhold:

Miljødirektoratet kan fastsette prisrammer for rådyrjakt i statsallmenninger dersom det er nødvendig. Så langt har det ikke vært slik, og fjellstyrene står relativt fritt til å sette pris.

Fjellstyret har ikke hatt egne ungdomskort eller egne kort for opplæringsjakt. Det er en mulighet fjellstyret har.

Administrasjonens vurdering:

I henhold til bestandsplan for rådyr 2019 – 2023, er målsettingen en bestand som tåler et årlig uttak på rundt 45 dyr pr år. Med unntak av vinteren 2017/18, har de siste åra vært gunstige for rådyra noe som har resultert i at bestanden er god. Man må antakelig tilbake til sist på 1980-tallet/begynnelsen på 1990-tallet for å finne et høyere antall med rådyr på statsallmenningen. En faktor som sannsynligvis også spiller inn er at mange i Engerdal har foret rådyr. Dette har bedret vinteroverlevelsen. Hvordan dette blir framover, når det ikke lenger er lov å fore hjortevilt (pga skrantesjuke hos elg og villrein), er derfor usikkert. Predasjon er en annen viktig faktor som virker inn på bestandsstørrelsen. Lite gaupe og beskatning av rev virker også inn.

Statsallmenningen i Engerdal er marginal som rådyrhabitat i den forstand at naturforhold og klima ikke er de beste for rådyr. Dette gjør at naturlig dødelighet kan være høy i ugustige vintre. Dette gjør i sin tur at det er vanskelig å legge opp en langsiktig avskytingsstrategi, da uforutsigbare miljøforhold kan ha mye større innvirkning på bestanden enn høsting. For rådyr i slike områder kan en derfor legge opp til en høy beskatning i gode år. Samtidig må en akseptere lav avskyting når bestanden er lav. Det er allikevel et mål å unngå «jo-jo-forvaltning».

Fjellstyret har ingen fast, systematisk metode for å registrere forekomst av rådyr. Oppfatningen av om bestanden er god, middels eller dårlig gjøres gjennom en helhetsvurdering av forekomst på jorder om våren, tilbakemeldinger fra jegere, forekomst på kjente foringsplasser (tidligere) og fjelloppsynets observasjoner gjennom året. Antall påkjørsler og predasjon tas også med i betrakning.

En mulig faktor som innvirker på bestandsstørrelsen i Engerdal er foring. Det har vært relativt vanlig å legge ut for til rådyr vinterstid. I forbindelse med at det er påvist skrantesjuke på elg og villrein, er det innført en forskrift som forbyr utlegging av saltstein og foring av hjortevilt. Dette vil ramme rådyra i Engerdal og det er sannsynlig at det vil virke inn på vinteroverlevelsen. Dette vil i sin tur gi en lavere bestand, og det er ikke sikkert at de seinere åras avskyting kan opprettholdes i åra som kommer. Det er derfor viktig å følge med på bestandsutviklingen og sette kvoter etter anslått vårbestand.

Opplegg med bukkejakt:

Opplegget med bukkejakta har vært populært, og det har vært et økende antall jegere som har deltatt. Dette kan nok også skyldes at det har vært noen år med ganske mye rådyr. Ordningen har fungert tilfredsstillende sett i forhold til at det ikke har skjedd overskyting. At tilbudet er populært har medført at det blir flere jegere ute i terrenget. Jakten foregår som posteringsjakt ofte i kombinasjon med lokking. Det kan derfor på visse steder sitte flere som posterer i samme «stråk». Dette kan potensielt være problematisk i forhold til sikkerhet, men det er hele tiden en jegers ansvar å vurdere sikkerheten. Dette gjelder jo også i forhold til andre brukere av utmarka.

En av fordelene med opplegget rundt bukkejakta er at flere får en mulighet til å bedrive jakt. Det er ulikt hvor mye hver enkelt jeger har mulighet til å legge ned av tid og ressurser i dette. For mange er det derfor ikke først og fremst det å felle et dyr som nødvendigvis betyr mest, men å ha muligheten til det.

I og med alle har hatt mulighet til å delta er det unødvendig å operere med lag på bukkejakt. Inntrykket er at de som står oppført på lag står der i tilfelle det skulle bli aktuelt å bli med litt. Samme mulighet har en som enkeltjeger. Det er jegeren sjøl som bestemmer hvor mye en ønsker å bruke av tid på dette. Pris er selvfølgelig en faktor i dette bildet, men administrasjonens vurdering er at fjellstyrets priser er rimelige. De har dessuten ikke vært justert på flere år. Dersom det i visse områder er for mange jegere, er dette også en grunn for å ta bort lagsbegrepet ved bukkejakt.

En del områder har en ordning at dersom jeger ikke skyter bukk, kan han delta på den ordinære rådyrjakta på valgfritt dyr. I og med vårt opplegg er en avlysningsjakt når vedtatt kvote er skutt, er ikke dette hensiktsmessig.

Administrasjonens forslag innebærer at dagens ordning med jakt på rådyrbukk fra 10 august videreføres.

Opplegget med ordinær rådyrjakt.

For den ordinære rådyrjakta foreslås det å tildele jaktkort etter søknad. Total kvote er foreslått til 50 dyr. Dette er høyere enn målsetting i bestandsplan, men samtidig en betydelig reduksjon i forhold til 2016 og 2017. Dessuten er det ikke sannsynlig at en får en fellingsprosent på 100. Det er som nevnt tidligere slik at miljøforhold har stor innvirkning på rådyrene, og det bør derfor være forholdsvis høy avskyting i år med bra bestand. Kombinasjonen med foringsforbud og en streng vinter er bakgrunnen for at administrasjonen foreslår en reduksjon (både for den ordinære jakta og for bukkejakta)

Ordningen med å stimulere til uttak av killinger i form av at en får tilbake halve prisen mot framvising av killinghode foreslås videreført. Dette stimulerer til uttak av ungdyr.

Opplegget med kompiskort som ble innført i 2017 foreslås videreført. Dette innebærer at den som ikke har egen fellingstillatelse på rådyr kan delta sammen med annen jeger med slikt jaktkort. Kompiskort gir ikke rett til felling av eget dyr, men rett til å delta i jakt på og felling av annen jegers fellingstillatelse. Dette avløser tidligere ordning med jaktlag. Det legges opp til fritt salg av kompiskort. Dersom en har kompiskort er det tenkt at en kan jakte sammen med flere andre med gyldig fellingstillatelse. Dette kortet vil også kunne fungere som et «ungdomskort» for de som er i den alderen. Hensikten er også at en skal kunne jakte sammen med flere andre personer med kort.

Det var et par negative responser på innføringen av «kompiskort», men etter enda en sesong med kortet virker det som flere ser fordelen med det. Det foreslås derfor at dette videreføres også i 2019.

Prisnivå:

Hvis en sammenligner prisene for rådyrjakt i Engerdal med sammenlignbare områder og hos rettighetshavere med et visst samfunnsansvar (Statskog SF og kommuneskoger) i områder rundt oss, ser en at jakt i Engerdal er veldig rimelig. Sammenlignet med private områder i Østerdalen og Hedmark ellers er prisene hos oss omtrentlig halvparten av hva de er andre steder. Ikke dermed sagt at jakttilbudet er sammenlignbart, men en viss indikasjon gir dette. Administrasjonen har allikevel ikke foreslått å endre priser i år. Økonomisk har rådyrjakta fått en større betydning og har kompensert litt for fjellstyrets sviktende inntekter knyttet til småviltjakt.

Tildeling og salg.

Det er tenkt slik at jaktmuligheten utlyses på vår hjemmeside som tidligere år, med søknadsfrist. For bukkejakta er det også praktisk at en melder interesse innen en viss dato slik at administrasjonen får tid til å håndtere betaling og utsending av jaktkort. Det siste er tenkt lagt opp slik som salg av jaktkort på ryper og skogsfugl er håndtert, ved at de som tildeles kort får en betalingslink knyttet til Inatur, og ved betaling innen fristen er tilbudet akseptert. Dersom det er venteliste vil ledige kort fortløpende tildeles etter rangering på ventelista.

Konklusjon:

Oppsummert kan det sies at administrasjonen oppfatter opplegget med rådyrjakt på statsallmenningen som et bra og populært tilbud. Dette gjør at det ikke foreslås noen større endringer i forhold til opplegget foregående år.

Administrasjonens forslag til vedtak:

1. Rådyrjakt på statsallmenningen i Engerdal 2019 annonseres som tidligere år, og tildeling skjer etter søknad. Ved annonsering skal jegers plikter i forhold til jaktutøvelsen, så som avlagt storviltprøve, tilgang til godkjent ettersøkshund, betalt jegeravgift opplyses. På søknad skal jegernr oppgis.

2. For bukkejakt i perioden 10 august til 24 september gjelder følgende.:
    a. Muligheten for jakt på rådyrbukk tildeles enkeltpersoner. I jaktsesongen 2019 kan det felles inntil 10 rådyrbukker i bukkejaktperioden. Jakten skjer som en avlysningsjakt der jakten avsluttes når 10 bukker er skutt. Jeger plikter å holde seg oppdatert om gjenværende kvote via fjellstyrets hjemmeside.
    b. Alle søkere som oppfyller satte krav og bestemmelser kan delta. Før jaktkortet utstedes skal jeger dokumentere bestått storviltprøve, dokumentasjon på egen ettersøkshund alternativt avtale om tilgang til godkjent ettersøkshund innen rimelig tid. Hvis det melder seg mer en 40 søkere skal det trekkes med fordeling intill 60/40 mellom innen- og utenbygds jegere. Uttrukkede søkere

som ikke viser pålagt dokumentasjon innen fastsatt frist erstattes med søkere fra reserveliste. .

c. Jeger som skyter bukk kan ikke delta videre i jakten. Jeger plikter umiddelbart å varsle fjellstyret ved felling av bukk.
d. Pris for bukkejakta er i 2019 kr 450,-. Dersom bukk skytes betaler jeger kr 450,- i tillegg.

3. For ordinær rådyrjakt i perioden 2. oktober til 23 desember gjelder følgende:
    a. Jaktkort tildeles enkeltpersoner. Slik tildeling skjer når tilgang på egen eller avtalt leie av godkjent ettersøkshund blir skriftlig dokumentert. Jaktkort gir tillatelse til å felle 1 valgfritt dyr. Det tildeles intill 50 jaktkort, hvorav intill 30 forbeholdes innenbygds jegere og 20 forbeholdes utenbygds boende jegere. Jaktkort teller som «kompiskort» i det øyeblikk felling av dyr skjer.
    b. Pris for ordinær rådyrjakt i 2019 settes til kr 800,-. Ved felling av killing tilbakebetaler Fjellstyret kr 400,- ved framvising av hode.
    c. Det er obligatorisk jaktrapportering. Denne gjøres digitalt senest 5 dager etter avsluttet jakt.
    d. I tillegg innføres det et kompiskort, som gir rett til å delta i jakt på annens tildelte dyr. Prisen for dette er kr 300,-. Kompiskort gir ikke rett til felling av eget dyr, men rett til å delta i jakt på og felling av annen jegers fellingstillatelse.
4. Daglig leder gis myndighet til å avgjøre praktiske spørsmål vedrørende rådyrjakta, utover det som er vedtatt over, fortløpende.

Sak 38.19	**Ark 354.2**	***Saksbeh.: OOps***
Høring: framføring av strømkabel Yttersjøen hyttefelt		

Saksdokumenter vedlagt:

- E-poster m. vedlegg fra Statskog SF datert 24. mai 2019.

Bakgrunn.

Statskog SF ber om fjellstyret uttalelse i forbindelse med framføring av framføring av strøm til hytter i Yttersjøen hytteområde.

Det vises til sakens vedlegg for flere detaljer i saken.

Fjellstyret må vurdere saken ut fra Fjellovens §12 (grunndisponering), og vurdere hvorvidt tiltaket vil medføre vesentlig skade for bruksrettsutøving og/eller skader naturvern- og friluftslivsinteressene i vesentlig grad.

Administrasjonens vurdering.

Hytteområdet er definert som HB i kommuneplanens arealdel. Dette innebærer at innlegging av strøm tillates. Tilsendte papirer tolkes slik at det er snakk om jordkabel. Dette er å foretrekke av flere grunner. Dersom gravearbeider utføres skånsomt og torv legges tilbake oppå kabelgrøft, oppfattes inngrepet som lite. Av kartskissen går det fram at merparten av kabelen legges i grøft langs vei. Dette gjør at det er lite vegetert mark som blir berørt.

Av bruksinteresser i området er reinbeite det som har størst betydning. I og med det er snakk om relativt beskjedne inngrep i et allerede utbygd område, forventes tiltaket å ha akseptabel innvirkning på beiteressursen. Administrasjonen kan heller ikke se at tiltaket er til hinder for friluftsliv i området, og det er så langt fjelloppsynet kjenner til ingen viktige naturverdier som skades. Derimot er det all grunn til at det tas hensyn ved framføring av kabel i vann.

Administrasjonens forslag til uttalelse:

> Engerdal fjellstyre har ingen innvendinger til at det framføres strøm til hytter ved Yttersjøen som skissert. Det forutsettes imidlertid at strømkabel føres i jord. Videre minner fjellstyret om viktigheten av at torv legges tilbake på toppen av kabelgrøfter, og at det tas hensyn ved framføring av kabel i vann slik at inngrep i strandsone og vassdraget ikke medfører varig forringelse av naturmiljøet.

Sak 39.19	Ark 433.1	*Saksbeh.: OOps*
Høring: søknad om plassering av stolper – «Stolpejakt 2019».		

Saksdokumenter vedlagt:

- Søknad om utplassering av stolper fra Engerdal Frivillighetssentral (innkom 31.05.19)

Bakgrunn.

Engerdal frivillighetsentral søker grunneier om tillatelse til å utplassere stolper på statsallmenningen i forbindelse med Stolpejakt 2019. Normalt får fjellstyre saken oversendt fra Statskog SF for uttalelse etter §12 i Fjelloven. Av tidshensyn har vi ikke fått den oversent, men skane legges fram for fjellstyre for uttalelelse siden det av tidshensyn er nødvendig dersom det skal avgis noen uttalelse før sommeren om tiltaket

Stolpene skal utstyrets med nummer, bokstavkode og en QR-kode. Disse vil fungere som en form for orienteringsposter. Formålet er å skape et lavterskeltilbud for å få folk i aktivitet. Totalt skal det settes ut 50 stolper, hvorav 4 er plassert på statsallmenningen. Stolpene ønskes satt ut til omkring 20. juni og skal plukkes inn igjen etter sesong ca 1 oktober. De skal enten settes ned i bakken eller festes til tre e.l. med plastbånd. Det vises til søknaden fra Engerdal kommune v/Frivillighetsentralen for ytterligere detaljer.

Fjellstyret avgir sin uttalelse til Statskog i forhold til at dette er et grunndisponeringstiltak (fjellovens §12). Fjellstyret må vurdere tiltaket i forhold til bruksrettsutøving, samt i forhold til friluftslivet og naturvernhensynet.

<u>Administrasjonens vurdering:</u>

Tiltaket er tenkt gjennomført i og rundt Sømådalen, Elgå, Drevsjø (og Heggeriset). Tiltaket gir både fastboende og tilreisende mål og motivasjon for å komme seg ut og i aktivitet. Det skal være enkelt og kunne fenge et bredt spekter i befolkningen. På så vis er tiltaket veldig positivt.

I forhold til natur og friluftsinteressene kan ikke administrasjonen se at tiltaket har vesentlige negative konsekvenser. Snarere tvert om; dels vil det skape motivasjon til aktivitet og dels gir det folk mulighet til å bli bedre kjent i sitt nærmiljø. Tettestedsnært friluftsliv kan ofte være veldig interessant i forhold til det å oppleve plante- og dyreliv.

Når det gjelder forholdet til bruksrettsutøving er det viktig at tiltaket ikke skaper ferdsel over dyrket mark i vekstperioden. Ei heller at tiltaket skaper sjenerende ferdsel i forhold til bofaste og næringsvirksomhet. Fri ferdsel gjelder ikke for innmark, og friluftsloven gir definisjon på hva som er inn- og utmark ut fra et ferdselsperspektiv. Det følger av friluftsloven at fri ferdsel ikke gjelder innmark. En får derfor gå ut fra at Frivillighetssentralen har dette i bakhodet, og brukere av tilbudet er kjent med hva som gjelder i forhold til fersel på annens eiendom.

Dersom slike hensyn tas i betraktning, kan ikke administrasjonen se at tiltaket er annet enn positivt og anbefaler fjellstyret å avgi en positiv uttalelse til tiltaket. Fjellstyret har også tidligere stilt seg positive til dette tiltaket.

Administrasjonens forslag til uttalelse.

Under forutsetning av at prosjektet Stolpejakten 2019 forholder seg til Friluftslovens bestemmelser om ferdsel på innmark, har ikke Engerdal fjellstyre noen invendinger til at det utplasseres stolper på statsallmenningen som omsøkt, og hilser det velkommen som et positivt tilbud.